

- () . /

« »

« »

« »

« : »

« »

« »

« »

« »

»

« »

« »

« »

«

« »

« »

-« » .
() .

▪

:

▪

()

-

()

()

« »

()

(.)

«

»

«

»

▪

▪

:

»:()

« . »

)

(

)

()

«

..

(

)

(

-

« »

()

-

«

»

..

▪

()..

»

. «

()

▪

)

:(

-

▪

« »

()

(.)

()

«

»

()

▪

()

()

()

(

-

)

▪

. : (
 : : :
 « » ()
 : « () »
 .) . () « »
 [] » : (
 « »
 : . ()
 :)
 : : (
 « : : !! : ()
 ... » : ()
 . «
 . « »
 : .
 « »
 « »
 . « »
 « »
 « »
 « »
 (-)
 « » : « »
 « » « »
 :
 : .

« »

« »

:

()

« »

« »

()

.

()

()

«"»

"

« »

»

()

:«

»

« »

.

« »

()

.

()

« »

.

« »

.

»

«()

. «

()

()

« »

:

« » »

.

()

.

.

(-)

:

«

»

.

« »

[illegible]

« »

« »

« »

← »

. «

« »

« » .)

(

. ()

()

:

: [] [] »

. ()

:

:

()

«

« »

.« »

« »

« »

« »

:

« » »

.« » - -

.«

« »

« »

« »

()

« »

- : -

()

. -

« »

.

کاربرد لقب «امیرالمؤمنین» در تاریخ اسلام

صادق آئینه‌وند،^۱ حامد منتظری مقدم^۲

«حکومت» در پژوهشهای تاریخی درباره جوامع مختلف، مورد اهتمام خاص قرار دارد. زیرا این موضوع به به دقت در اشکال گوناگون بررسی و پژوهش شده است. همین گونه لقب «حاکم» در سطوح مختلف بر حسب درجات مورد عنایت قرار داشته است و متناسب با شان و مکان آن در پژوهش‌هایی انجام پذیرفته است. در این پژوهش، ظهور اصطلاح «امیرالمؤمنین» و حدود سطح استعمال و کاربرد آن مورد توجه قرار گرفته است.

باید گفت که تحقیقات زیادی درباره نظام سیاسی در اسلام به ثمر رسیده ولی نسبت به لقب امیرالمؤمنین به اعتبار یک لقب حکومتی و تاریخی کمتر بحثی صورت گرفته است. این مقاله می‌خواهد در این زاویه وارد بحث شود و به این نیاز پژوهشی پاسخ دهد.

واژگان کلیدی: امیرالمؤمنین، فقه اللغة، فرهنگ اجتماعی، خلافت، تاریخ اسلام.

۱. استاد، گروه تاریخ، دانشگاه تربیت مدرس

۲. دانشجوی دکترا، گروه تاریخ، دانشگاه امام خمینی (ره).